

GENERALINIS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS 2021 M. KLIENTŲ APTARNAVIMO
TARNYBOJE VERTINIMO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. bei įstatymą įgyvendinančiais teisės aktais,

1. Tvirtinu UAB „Vilniaus vandenys“ korupcijos pasireiškimo tikimybės 2021 m. Klientų aptarnavimo tarnyboje vertinimo aprašymą (pridedama).

2. Įpareigoju Klientų aptarnavimo tarnybą ir jai pavaldžius padalinius vykdyti vertinimo aprašymo 5 punkte numatytas priemones dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo.

3. Įpareigoju Prevencijos skyrių UAB „Vilniaus vandenys“ korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo aprašymą viešai paskelbti UAB „Vilniaus vandenys“ internetiniame tinklapyje www.vv.lt bei pateikti Vilniaus miesto merui.

4. N u s t a t a u , kad už šio įsakymo vykdymą yra atsakingas Nuotekų kontrolės skyriaus vadovas.

5. N u s t a t a u , kad už šio įsakymo vykdymo kontrolę yra atsakingas Apskaitų valdymo departamento direktorius.

Rengė: T. Mačiulis, el. p. tomas.maciulis@vv.lt

Bendras supažindinimas: Apskaitų valdymo departamento vadovas, Nuotekų kontrolės skyriaus ir Klientų aptarnavimo tarnybos vadovas

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	1 iš 6

UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	
Tikslas	Nustatyti ir įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, priežastis ir sąlygas korupcijai pasireikšti bei būdus šalinti Bendrovės klientų nuotekų užterštumo kontrolės procese.
Taikymo sritis	Apskaitų valdymo departamentas, Nuotekų valymo departamentas, Paslaugų teikimo departamentas, Paslaugų valdymo departamentas, Laboratorija.
Susiję teisės aktai	Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymas dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo

Turinys

1.	Bendra informacija.....	1
2.	Bendrovės veiklos sričių atitiktis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams.....	1
3.	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Bendrovės klientų nuotekų užterštumo kontrolės procese.....	2
4.	Vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai.....	5
5.	Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo.....	5

1. Bendra informacija

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, buvo nustatomos UAB „Vilniaus vandenys“, (toliau – Bendrovė) veiklos sritys, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė ir atliekamas pasirinktų sričių vertinimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė, vertino ir aprašė Bendrovės Prevencijos skyrius. Prevencijos skyrius įgaliotas Bendrovėje vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę. Vertinamas laikotarpis: 2020-10-01 – 2021-09-01.

2. Bendrovės veiklos sričių atitiktis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams

Bendrovės pagrindinės funkcijos yra tiekti geriamą vandenį bei surinkti ir tvarkyti nuotekas Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Švenčionių rajono ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse. Šių funkcijų užtikrinimui Bendrovėje vykdomos dvi pagrindinės veiklos:

- gamybos ir infrastruktūros valdymas;
- pardavimų ir klientų aptarnavimo valdymas.

Pagrindinėse veiklose, t. y. Gamybos ir infrastruktūros bei Pardavimų ir klientų aptarnavimo valdyme, išskiriama dešimt detalesnių veiklos sričių:

- Gamybos operatyvinis valdymas
- Gamybos palaikymas
- Infrastruktūros eksploatavimas

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	2 iš 6

- d. Infrastruktūros plėtra ir statyba
- e. Infrastruktūros duomenų valdymas
- f. paslaugų ir pardavimų valdymas
- g. klientų aptarnavimas
- h. paslaugų teikimas
- i. apskaitos ir atsiskaitymų valdymas
- j. kokybės kontrolė

Vertinama, kaip Bendrovės veiklos sritys atitinka įstatyme numatytus kriterijus:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.
2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.
3. Atskirų Bendrovės darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.
4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.
5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.
6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.
7. Anksčiau atliekant korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Pagal aukščiau pateiktus duomenis sudaryta lentelė, kurioje atsispindi Bendrovės veiklos sričių atitiktis įstatyme numatytiems vertinimo kriterijams. Lentelėje ir tekste kriterijai bei veiklos sritys sunumeruoti tapačiai. Lentelėje ženklų „+“ pažymėtas veiklos sričių atitikimas kriterijams, ženklų „-“ pažymėtas neatitikimas.

Bendrovės veiklos sritys	Įstatymu nustatyti kriterijai						
	1	2	3	4	5	6	7
<i>a</i>	-	-	+	-	-	-	-
<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>c</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>d</i>	-	-	+	-	-	-	-
<i>e</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>f</i>	-	-	+	+	-	-	-
<i>g</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>h</i>	-	-	+	-	-	-	-
<i>i</i>	-	+	-	-	-	-	-
<i>j</i>	-	+	+	-	-	-	-

Įstatymo nustatytus kriterijus atitinka šešios Bendrovės veiklos sritys. Teikiamų paslaugų kokybės kontrolė atitinka du įstatymo numatytus kriterijus. 2021 m. Bendrovė susidūrė su kvapų šalia Nemenčinės nuotekų valyklos problema, kai imami mėginiai nerodo padidėjusios taršos, taip pat ir kitais strategiškai svarbiais taršos klausimais: sunkieji metalai dumble, flatalai, riebalai ir kt. Siekiant sumažinti riziką dėl nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimo, būtina įvertinti klientų nuotekų užterštumo kontrolės procesą, kaip imami nuotekų mėginiai, kaip reglamentuotas jų tyrimas ir įvertinti, ar potencialiai ši sritis nesudaro prielaidų korupcijai pasireikšti. Šis vertinimas reikšmingas ir kitais atvejais, kai Bendrovės darbuotojai tiria juridinių klientų nuotekų užterštumą ir Bendrovė apmokestina savo klientus už padidintą taršą.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, korupcijos pasireiškimo tikimybė įvertinta Bendrovės klientų nuotekų užterštumo kontrolės procese.

3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Bendrovės klientų nuotekų užterštumo kontrolės procese

Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas
- Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psł.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	3 iš 6

- Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas
- Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. D1-515 redakcija)
- Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „Vilniaus vandenys“ generalinio direktoriaus 2019 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. VTA-I-118
- UAB „Vilniaus vandenys“ generalinio direktoriaus 2021 m. liepos 7 d. įsakymas Nr. VTA-I21-143 „Dėl 2019 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. VTA-I-118 „Dėl Klientų nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto tvarkos aprašo 5 priedo pakeitimo.
- Nuotekų ir dumblo kokybės kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „Vilniaus vandenys“ generalinio direktoriaus 2017 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. VTA-322
- Mokesčio už padidėjusią ir savitąją nuotekų taršą skaičiavimo ir taikymo tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „Vilniaus vandenys“ generalinio direktoriaus 2020 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. VTA-I20-148
- UAB „Vilniaus vandenys“ vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo ir kitų parduodamų paslaugų, apskaitomų IS NAVISION sistemoje, apskaitos ir pripažinimo pajamomis tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „Vilniaus vandenys“ generalinio direktoriaus 2020 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. VTA-I20-258)

Vertinimo metodika

Analizuojant veiklas buvo vykdoma teisės aktų ir procedūrų peržiūra bei vertinimas, atlikta lyginamoji dokumentų analizė, procese dalyvaujančių darbuotojų apklausa, vykta į patikrinimus vietoje kartu stebėti nuotekų kontrolierių darbą.

Analizės aprašymas

Klientų nuotekų užterštumo kontrolės procesas (PKA 10.3) vykdomas pagal Bendrovėje patvirtintą Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašą. Tvarkos aprašas apibrėžia ir nustato Bendrovės Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės planavimo, organizavimo, vykdymo ir skaičiavimo apmokestinant išleistas nuotekas tvarką. Jame detalie aprašomi kriterijai, kuriais vadovaujantis Bendrovė nustato poreikį tikrinti Klientų valdomus objektus; užterštumo patikrų planavimo principai; veiksmai pasirengiant vyksti į objekto patikrą; veiksmai prieš paimant mėginius ir jų ėmimo metu; laboratorijos bendradarbiavimo principai tiriant mėginius; gautų tyrimų rezultatų apdorojimo ir išsiuntimo klientui principai; duomenų apie taršą suvedimo į IS NAVISION sistemą valdymas; su užterštumo kontrole susijusių dokumentų pildymas; atsakomybių tarp Bendrovės padalinių ir darbuotojų paskirstymas; nustatytas atsakingas padalinys Bendrovėje už klientų nuotekų užterštumo kontrolę.

Bendrovėje kasmet sudaromi du stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės patikros planai – prioritetas ir neprioritetas.

Prioritetinį planą sudaro Apskaitų valdymo departamento (toliau – AVD) vyr. inžinierius, tvirtina – AVD direktorius. Pažymėtina, kad Tvarkos aprašo 4.2. punkte nurodyta, jog „Prioritetinis planas apima juridinius ir fizinius asmenis, perkančius geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti.“. Tuo tarpu Tvarkos aprašo 4.5. p. nurodo, kad „Prioritetinis planas apima tik juridinius asmenis“. Pagal kitus Tvarkos aprašo punktus, reglamentuojančius prioritetas plano sudarymą ir tvirtinimą, tikrintinų stacionarių taršos šaltinių parinkimą, matyti, jog prioritetas planai skirti ūkinės, komercinės veiklos subjektams patikrinti. Atsižvelgiant į tai, **siūlytina pakeisti Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašą, pašalinant prieštaravimus dėl asmenų, kuriuos apima prioritetas stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės patikros planas.**

Tvarkos aprašo 4.6 punkte nurodyta, jog į prioritetas patikros planą įtraukiami stacionarūs taršos šaltiniai, kuriuose praėjusiais metais buvo nustatyta padidėjusi ir / arba savitoji tarša, taip pat tie, kurie praėjusiais metais buvo suplanuoti tikrinti, bet nepatikrinti.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad prioritetas patikros planas savo esme suponuoja išvadą apie tai, kad jame įrašyti stacionarūs taršos šaltiniai yra potencialūs teršėjai, t. y. Bendrovės darbuotojai jau nustatė taršos faktą praeityje arba pagal Tvarkos aprašo 4.8 punkte nustatytus kriterijus iš šio stacionaraus taršos šaltinio į Bendrovės nuotekų tinklus patenkanti tarša turėtų įtakos Bendrovės pajėgumui išvalyti iš klientų atitekėjusias nuotekas. Dėl Bendrovės veiklos ypatumų – darbo organizavimo, nenumatytų darbų, darbuotojų trūkumo ir / arba pandemijos, praktikoje gali susidaryti situacija, kad per metus patikrinami ne visi į prioritetas patikros planą įtraukti stacionarūs taršos šaltiniai. **Tačiau manytina, kad korupcijos prevencijos požiūriu**

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	4 iš 6

yra ydinga situacija, kai teisės akte nenurodyta, prieš kiek laiko ir kaip turi būti keičiamas prioritetas patikros planas, kai atsakingi Bendrovės darbuotojai / padaliniai dėl objektyvių aplinkybių negali įvykdyti viso prioriteto patikros plano. Siūlome Tvarkos aprašą papildyti procedūros aprašymu nurodant, kad reikia pagrįsti kiekvieno stacionaraus šaltinio, kuris pagal planą turėjo būti patikrintas einamaisiais metais išbraukimą iš plano / tikrinimo perkėlimą į kitus metus.

Tvarkos aprašo 5 punktą reglamentuoja neprioritetinio plano sudarymą. Šį planą metams sudaro AVD vyresnysis inžinierius, tvirtina – AVD direktorius. Į šį planą įtraukiami Stacionarūs taršos šaltiniai, atsižvelgiant į Bendrovės technines ir fizines galimybes, turi būti patikrinti bent vieną kartą per einamuosius metus. Neprioritetinis planas apima juridinius ir fizinius asmenis, perkančius geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti (Tvarkos aprašo 5.3 p.).

Sudarant neprioritetinį patikrų planą įtraukiami taršos objektai, kurie išleidžia > 500m³ nuotekų per mėnesį ir nebuvo įtraukti į praėjusių metų Neprioritetinį patikrų planą; kurie išleidžia > 100 m³ nuotekų per mėnesį ir nebuvo tikrinti ilgiau kaip tris metus nuo sutarties pasirašymo; pagal Kliento deklaruojamą komercinę ūkinę veiklą gali būti priskiriami potencialiems teršėjams, nepriklausomai nuo jose susidarantių nuotekų kiekių (pvz.: restoranai, kavinės, auto plovyklos ir pan.).

Pažymėtina, kad potencialūs teršėjai nėra tik tie, kurių veiklos metu tarša į Bendrovės nuotekų tinklus yra tikėtina. Potencialūs teršėjai iš esmės yra tas, kurio veikloje susidaro teršalai ir jeigu jie būtų išleisti į Bendrovės nuotekų tinklus, tokia tarša iš potencialios taptų realia. **Atsižvelgiant į tai, kad sunkiųjų metalų koncentracija nuotekų dumble, ftalatų patekimas į nuotekas yra Bendrovės prioritetas taršos prevencijos srityje, siūlytina apibrėžti, kokią komercinę veiklą vykdančios Bendrovės klientai Bendrovėje laikomi potencialiais teršėjais ir numatyti jų nuolatinį įtraukimą į patikrų planus, nepaliekant korupcijos prevencijos požiūriu ydingos Tvarkos aprašo 5.4.3. p. spragos, kai tam tikri subjektai tik gali būti priskirti potencialiems teršėjams ir gali būti įtraukti į planą (detalesnė neregamentuojant, kas ir kokiais kriterijais remiantis šiuos subjektus priskiria potencialiems teršėjams ir kas sprendžia dėl jų įtraukimo į planą).**

Tvarkos aprašo 7.5. punkte nurodyta, kad neplaniniai patikrinimai laikomi lygiaverčiais planiniams patikrinimams. Tačiau Tvarkos apraše neplaninių patikrinimų sąvoka nėra apibrėžta. **Siūlytina planinio ir neplaninio patikrinimo sąvokas apibrėžti Tvarkos aprašo pradžioje.**

Tvarkos aprašo 8.1. punkte nurodyta, kad „Nuotekų mėginiai imami vykdant „Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo patikrų planus“. Tuo tarpu 9.4. punktas reglamentuoja: „Mėginių ėmimas vykdomas vadovaujantis patvirtintais Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo patikros planais“. Iš esmės tiek 8.1, tiek ir 9.4 punktuose reglamentuota tas pats, todėl keičiant Tvarkos aprašą siūlytina atsižvelgti į šią pastabą ir siekiant teisės akto koncentruotumo, įpareigojimą nuotekų mėginius imti pagal Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo patikros planą palikti tik viename iš punktų.

Tvarkos aprašo 9.5. punkte nurodyta, kad „Klientas apie planuojamą mėginio paėmimą informuojamas ne anksčiau nei prieš vieną valandą“. Pažymėtina, kad atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą klientų nuotekų užterštumo kontrolės procese Prevencijos skyrius 2021-08-26 vyko į patikrinimus vietoje, siekiant įvertinti, kaip įgyvendinami Tvarkos aprašo reikalavimai. Šio stebėjimo tikslas nebuvo AVD nuotekų kontrolierių darbo trūkumų fiksavimas, todėl šiame korupcijos pasireiškimo tikimybės aprašyme nefiksuojami galimi neatitikimai darbų saugos ar šio Tvarkos aprašo reikalavimams. Korupcijos pasireiškimo tikimybės aprašyme nurodomi faktoriai, kurie sudaro prielaidas korupcijos rizikai pasireikšti ir pateikiami siūlymai, kaip juos reikėtų valdyti. Vienas iš tokių faktorių – Tvarkos aprašo 9.5 punkte nurodytas terminas informuoti klientą apie mėginio paėmimą – ne anksčiau kaip prieš valandą. Manytina, kad šis laikas Tvarkos apraše įtvirtintas kaip netikėtumo faktorius, kad nuotekų kontrolieriai galėtų paimti mėginius klientui nespėjus pasiruošti ir atlikti tam tikrus veiksmus, kurie iškreiptų bendrą nuotekų turimą, pavyzdžiui, nuleisti daugiau vandens ir kt. **Atlikus patikrinimus vietoje, išklausius nuotekų kontrolierių ir išanalizavus Tvarkos aprašo 8 punkto nuostatas apie pasiruošimą nuotekų mėginių ėmimui, matyti, kad praktikoje 9.5 punktas galimai neveikia ir apie planuojamus patikrinimus nuotekų kontrolieriai Klientus informuoja anksčiau.** Pačių nuotekų kontrolierių teigimu, tai daroma ne anksčiau kaip prieš 1 dieną iki planuojamo atvykimo imti mėginius, nes informavus klientą vos prieš valandą, dažnai būna, kad nėra galimybės patekti į Kliento teritoriją ir paimti nuotekų mėginius arba Kliento atstovas mėginio ėmimo nedalyvauja ir pagal Tvarkos aprašo 9.6 punktą nuotekų mėginiai negali būti imami.

Tvarkos aprašo 9.9. p. nurodyta, kad „Kliento atstovui pareiškus norą paimti palyginamąjį kontrolinį mėginį tyrimui atlikti nepriklausomoje nuotekų tyrimo laboratorijoje, Nuotekų kontrolieriai dalyvauja mėginio paėmimo procese“. **Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, Prevencijos skyrius siūlo Tvarkos aprašą papildyti, nurodant, kad mėginių ėmimo procese gali dalyvauti ir Bendrovės Prevencijos skyriaus atstovai, kurie turi teisę paimti palyginamąjį kontrolinį mėginį tyrimui atlikti nepriklausomoje laboratorijoje. Mėginys būtų imamas nuotekų kontrolieriams dalyvaujant mėginio ėmimo**

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	5 iš 6

procese. Tvarkos aprašo papildymas šia nuostata leistų pačiai Bendrovei, esant pagrįstų įtarimų dėl galimo korupcijos pasireiškimo, įsitikinti tiek mėginio ėmimo proceso, tiek ir jo ištyrimo skaidrumu.

Tvarkos aprašo 10.2 punkte nurodyta, kad „Laboratorija mėginyje tiria ir nustato tik tas analites, kurios yra nurodytos laboratorinio tyrimo akte-siuntime“. Tokia pati nuostata pakartota ir Nuotekų ir dumblo kokybės kontrolės tvarkos aprašo 4.5.3 p. („Laboratorija Mėginyje tiria ir nustato tik tas analites, kurios yra nurodytos laboratorinio tyrimo siuntime – akte“). **Pažymėtina, kad Tvarkos apraše išdėstyta procedūra, kaip nustatomos analitės, kurias konkrečiame objekte reikia tirti, nepakankamai aiški. Taip pat nėra procedūros, kas ir koku būdu įvertina, ar konkrečiam Klientui buvo parinktos tinkamos tirti analitės.** Tvarkos aprašo 10.3 p. nurodyti būdai, kaip akte-siuntime nurodytos iširti analitės gali būti koreguojamos, tačiau plačiau Tvarkos aprašas nepaaiškina, ar pasibaigus atitinkamam laikotarpiui yra procedūra, kuria įvertinami AVD vyr. inžinieriaus bei kitų darbuotojų veiksmai, parenkant konkretaus Kliento tyrimo analites. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Tvarkos aprašą papildyti pagal šias pastabas ir numatyti paskesnės kontrolės procesą, kas ir kada gali atlikti patikrinimus bei įvertinti akte-siuntime nurodytų analizių pagrįstumą.

4. Vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai

Analizuojant Bendrovės klientų nuotekų užterštumo kontrolės procesą išryškėja šie trūkumai:

- Tvarkos apraše nenurodyti planinio ir neplaninio patikrinimo apibrėžimai, taip pat nenurodyta, kad kiekvienu atveju reikia pagrįsti kiekvieno stacionaraus šaltinio, kuris pagal planą turėjo būti patikrintas einamaisiais metais išbraukimą iš plano / tikrinimo perkėlimą į kitus metus.
- Tvarkos aprašo 9.5. p. nuostata „Klientas apie planuojamą mėginio paėmimą informuojamas ne anksčiau nei prieš vieną valandą“ įrašyta kaip netikėtumo faktorius, tačiau faktiškai taikant šią nuostatą be išimčių, yra tikimybė, kad darbuotojai ruošdamiesi nuotekų mėginių ėmimui ir informuodami atsakingus atstovus arba pažeidžia Tvarkos aprašo 9.5. p. nurodytą 1 valandos terminą, arba šį terminą išlaikę rizikuoja, kad nebus galimybės paimti nuotekų mėginio pagal Tvarkos aprašo 9.6 p. ir Bendrovės darbuotojų darbas tampa neefektyvus. Šis korupcijos riziką mažinantis veiksnys praktikoje, tikėtina, neveikia, todėl reikia spręsti dėl procedūros tobulinimo.
- Tvarkos apraše išdėstyta procedūra, kaip nustatomos analitės, kurias konkrečiame objekte reikia tirti, nepakankamai aiški. Taip pat nėra procedūros, kas ir koku būdu įvertina, ar konkrečiam Klientui buvo parinktos tinkamos tirti analitės. Tvarkos aprašo 10.3 p. nurodyti būdai, kaip akte-siuntime nurodytos iširti analitės gali būti koreguojamos, tačiau plačiau Tvarkos aprašas nepaaiškina, ar pasibaigus atitinkamam laikotarpiui yra procedūra, kuria įvertinami AVD vyr. inžinieriaus bei kitų darbuotojų veiksmai, parenkant konkretaus Kliento tyrimo analites. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Tvarkos aprašą papildyti pagal šias pastabas ir numatyti paskesnės kontrolės procesą, kas ir kada gali atlikti patikrinimus bei įvertinti akte-siuntime nurodytų analizių pagrįstumą.
- Siekiant turėti galimybę pačiai Bendrovei įsitikinti nuotekų mėginių ėmimo ir ištyrimo kokybe bei sumažinti galimą korupcijos pasireiškimo riziką, Tvarkos aprašą reikėtų papildyti, nurodant, kad mėginių ėmimo procese gali dalyvauti ir Bendrovės Prevencijos skyriaus atstovai, kurie turi teisę paimti palyginamąjį kontrolinį mėginį tyrimui atlikti nepriklausomoje laboratorijoje. Mėginys būtų imamas nuotekų kontrolieriams dalyvaujant mėginio ėmimo procese.

5. Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

5. Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas padalinys	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1	Suderinti su Bendrovės organizacine struktūra ir vidaus teisės aktais Klientų nuotekų užterštumo kontrolės procesą (PKA 10.3) aprašantį teisės aktą, papildant nuostatomis dėl planinių ir neplaninių patikrinimų apibrėžimo bei argumentų konkrečius taršos šaltinius	Nuotekų kontrolės skyrius	2022-01-01	Aiškiau reglamentuoti planinio ir neplaninio patikrinimo apibrėžimus, bei

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2021-10-18 Nr. VTA-I21-217	Patvirtintas	6 iš 6

	išbraukiant iš plano / tikrinimą perkeliant į kitus metus.			stacionarių šaltinių išbraukimo iš plano / tikrinimo perkėlimo į kitus metus tvarka.
2	Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašo 9.5. p. procedūros tobulinimas, derinant pasiruošimo mėginio ėmimui procedūrą su klientų informavimu taip, kad nuotekų kontrolierių darbas būtų efektyvus.	Nuotekų kontrolės skyrius	2022-01-01	Tobulinti Stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašo 9.5. p. pakeičiant 1 valandos terminą į 1 paros terminą.
3	Papildyti stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos apraše analičių nustatymo, parinkimo, koregavimo procesą ir numatyti paskesnės kontrolės procesą, kas ir kada gali atlikti patikrinimus bei įvertinti akte-siuntime nurodytų analičių pagrįstumą.	Nuotekų kontrolės skyrius	2022-01-01	Aiškiau reglamentuota analičių nustatymo, parinkimo, koregavimo pagrįstumo tvarka.
4	Papildyti stacionarių taršos šaltinių nuotekų užterštumo kontrolės tvarkos aprašą, nurodant, kad mėginių ėmimo procese gali dalyvauti ir Bendrovės Prevencijos skyriaus atstovai.	Nuotekų kontrolės skyrius	2022-01-01	Nuotekų mėginių ėmimo, kokybės ištyrimo bei galimos korupcijos pasireiškimo rizikos sumažinimas.